

Miljø- og
Ligestillingsministeriet
Kystdirektoratet

Lønstrup 2025

Statusrapport

April 2026

Indholdsfortegnelse

1	Indledning.....	3
2	Sammenfatning	4
3	Kysten og de kysttekniske udfordringer	5
4	Fællesaftalerne og den udførte kystbeskyttelse.....	6
5	Fodringsindsatsen gennem årene	8
6	Status for kystudviklingen.....	10

1 Indledning

Der har i perioden 1984-2008 været et- og treårige aftaler mellem staten, Nordjyllands Amt og Hjørring Kommune om kystbeskyttelsen på en 1100 m lang strækning ud for Lønstrup. For perioden 2009-13 blev den første femårige aftale indgået mellem staten og kommunen. Aftalen for 2014-18 var også femårig, men blev forlænget med 2019. Samme model blev anvendt for aftaleperioden 2020-24, der blev forlænget med 2025.

Det foreliggende notat omfatter en gennemgang af, hvilken kystbeskyttelsesindsats der er gennemført hidtil, samt hvilken kystudvikling indsatsen har medført.

Foto: Lønstrup, juni 2018. AdobeStock

2 Sammenfatning

Der blev etableret et kystbeskyttelses anlæg på en 1100 m lang strækning ud for Lønstrup i 1982-83. Anlægget har virket efter hensigten, og skrænten er fastholdt, så bebyggelsen inden for skrænten har kunnet bevares.

Baggrunden for den positive virkning er den løbende kystfodring, der er udført siden 1984. Fodringen opretholder en strand foran skråningsbeskyttelsen og forhindrer, at der bliver dybere foran bølgebryderne.

En analyse af Kystdirektoratets opmålinger på strækningen viser, at beliggenheden af kystlinjen har svinget en del gennem årene både syd og nord for landingspladsen. Syd for landingspladsen er kystlinjen rykket tilbage med 0,15 m/år i gennemsnit siden 1983, mens kystlinjen er rykket tilbage med 0,36 m/år nord for landingspladsen. Stranden er således blevet smallere på hele strækningen blandt andet fordi, fodringsmængden det meste af tiden har været i underkanten. Det er en udvikling, der medfører større bølgepåvirkninger på skråningsbeskyttelsen og risiko for underskæring.

Analysen viser også, at tilbagerykningshastigheden tiltager fra 4 til 10 m dybdekurven. At tilbagerykningen er mindst nærmest kystlinjen skyldes, at kystbeskyttelsen fastholder profilet inden for bølgebryderne. Der er således sket en betydelig profilforstejling i løbet af fællesaftaleperioden. Gennemsnitshældningen er ændret fra 1:111 til 1:86. Med et stejlere kystprofil kommer der mere bølgeenergi ind i den kystnære del af profilet. Det betyder, at erosionen og netto-langstransporten stiger og dermed fodringsbehovet.

3 Kysten og de kysttekniske udfordringer

Lønstrup er beliggende bag den 25-35 m høje Lønstrup Klint. Ved vindretninger mellem sydvest og nordøst er der bølger ind på kysten. Kystens orientering i forhold til bølgerne bevirker, at nettomaterialtransporten går mod nordøst. Der er en naturlig kysttilbagerykning på Lønstrup-strækningen på 1,0-1,5 m om året.

Vandstanden under storm er mindre ved Lønstrup end længere sydpå på Vestkysten. 100 års vandstanden i Hirtshals, dvs. den vandstand der i gennemsnit nås eller overskrides 1 gang på 100 år, er 1,44 m.

Foto: Lønstrup, juni 2018, AdobeStock

4 Fællesaftalerne og den udførte kystbeskyttelse

Fra gammel tid har der ved Lønstrup været drevet fiskeri med ophaling af bådene på stranden. Fra 1920'erne skete det på en landingsplads mellem to høfder ud for byen. En stor del af udgifterne til landingspladsen og den senere vedligeholdelse og udbygning blev afholdt af staten.

I 1982 blev der indgået en aftale mellem staten, Nordjyllands Amt og Hjørring Kommune om etablering af et kystbeskyttelses anlæg på en 1100 m lang strækning ud for byen, se fig. 4.1. Baggrunden var, at kysttilbagerykningen truede helårshuse på strækningen. Denne trussel blev understreget af den voldsomme skrænterosion, der fandt sted under stormen den 24. november 1981.

Figur 4.1 Oversigtsfoto med fællesaftalestrækningen

Kystbeskyttelses anlægget består af en skråningsbeskyttelse af brudsten langs skræntfoden samt 2 landingspladshøfder og 10 bølgebrydere også af brudsten. For at forhøje stranden og dermed beskytte konstruktionerne blev der også gennemført en initial strandfodring med 63.000 m³ sand. Staten dækkede halvdelen af udgifterne til kystbeskyttelsen og amt og kommune den resterende del.

Med henblik på at bevare kystbeskyttelses anlægget er det nødvendigt at gennemføre løbende kystfodring. Fodringsbehovet blev opgjort til 26.500 m³/år, og da den løbende kystfodring således er en integreret del af kystbeskyttelses anlægget, har man fra statens side betragtet udgiften til kystfodring som en løbende anlægsudgift. Staten har derfor dækket 50 % af udgiften til løbende kystfodring og amt og kommune den anden halvdel. I alle årene siden 1984 er der udført fodring efter denne model. Fig. 4.2 viser udgiften de enkelte år.

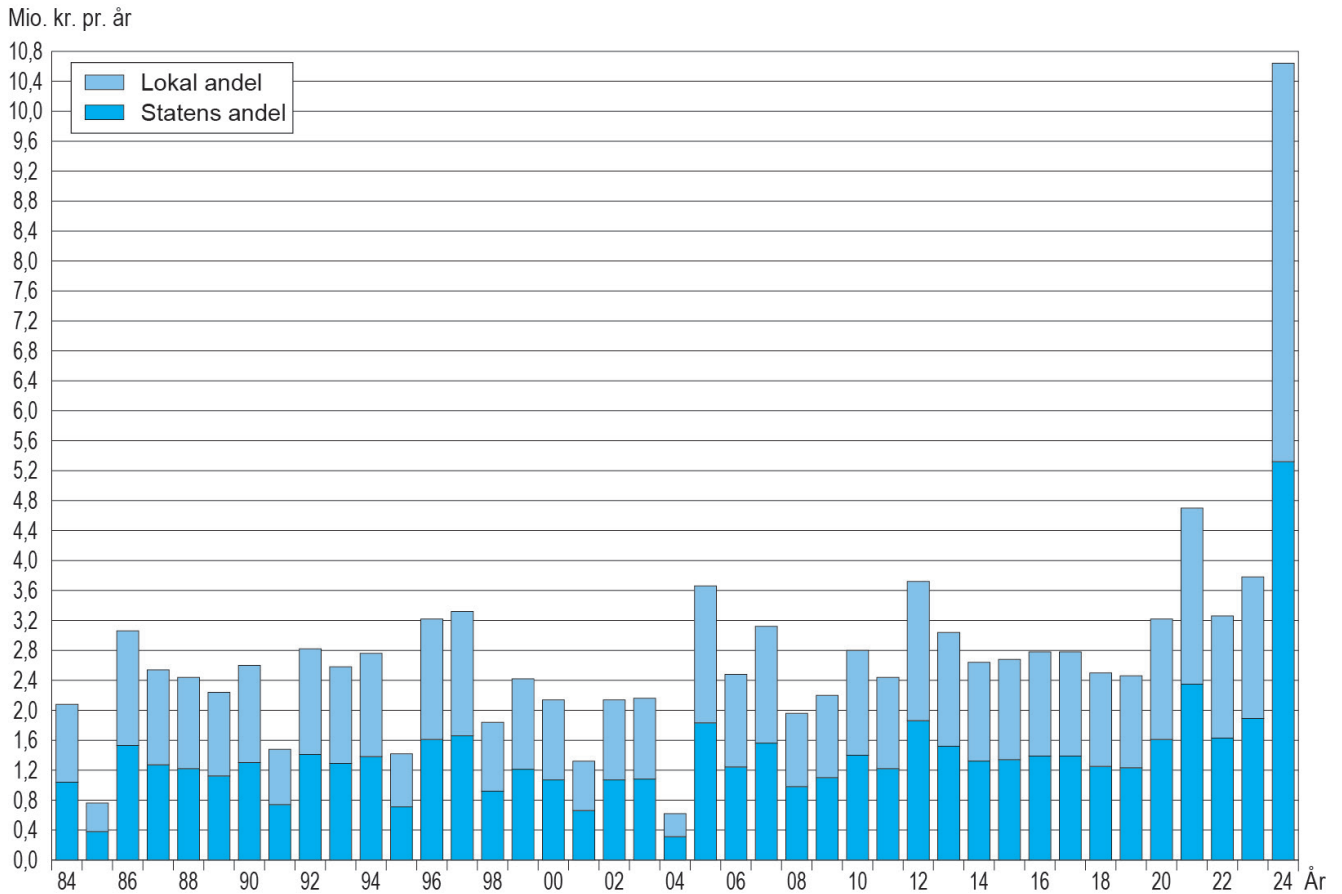

Fig. 4.2 Udgiften til fodring ved Lønstrup i perioden 1984-2024 - prisniveau 2025

5 Fodringsindsatsen gennem årene

De årlige fodringsmængder siden 1984 fremgår af fig. 51. Der er betydelig variation fra år til år, hvilket skyldes varierende tilbudspriser samt diverse specielle forhold. Mængden er i gennemsnit 27285 m³ pr. år.

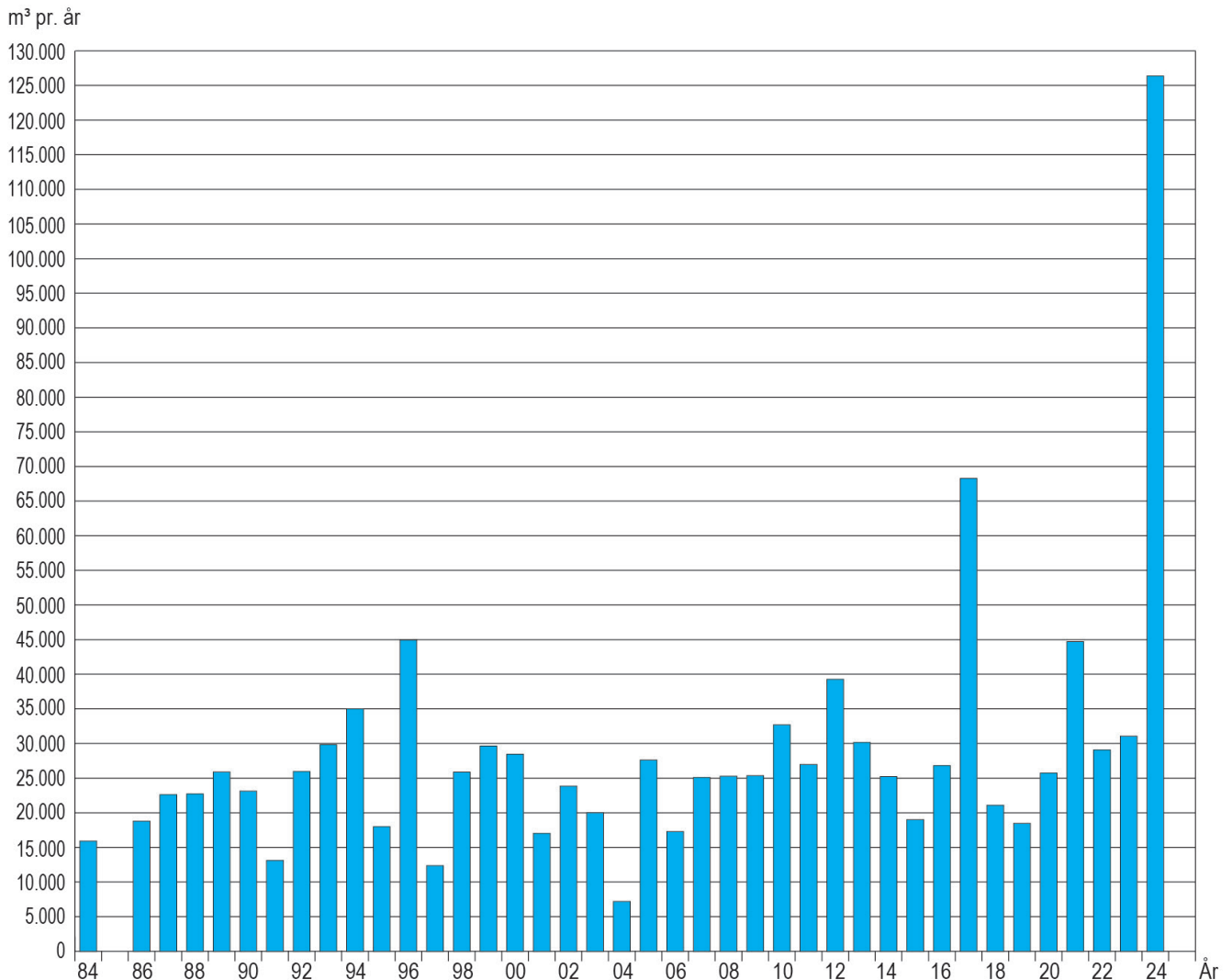

Fig. 5.1 Fodringsmængder ved Lønstrup siden 1984 i fast mål

Sandet er de fleste år indvundet på stranden sydvest for Hirtshals Havn og transporteret til Lønstrup på lastbil. Da der er mange gener i forbindelse med den tunge transport gennem byen, har det flere gange været undersøgt, om det var muligt at få sandet ind fra søsiden. Det har hver gang vist sig at være en noget dyrere løsning på grund af den forholdsvis beskedne sandmængde.

I 2011 blev der imidlertid som et forsøg gennemført en fodring fra søsiden. Sandet var oprenset i indsejlingskorridoren til Hirtshals Havn og blev i Lønstrup pumpet ind på stranden henholdsvis lige syd for den sydligste bølgebryder og lige nord for landingspladsen. Herfra blev sandet fordelt på strækningen med dumpers.

I 2012 blev fodringen igen udbudt som fodring fra søsiden. Denne gang skete fordelingen af sandet på stranden direkte via rørledningen. Udfordringen er at holde mest muligt sand på stranden og samtidig undgå, at spulevandet beskadiger bølgebrydere og skråningsbeskyttelse.

I årene 2013-16 blev sandet igen indvundet på stranden i Hirtshals og kørt til stranden i Lønstrup. I 2017 blev der for første gang fodret på revlen syd for landingspladsen. Sandet stammede fra oprensning i indsejlingen til Hirtshals. Da man undgik udgiften til at pumpe sandet ind på stranden kunne der leveres ca. 68.000 m³ i fast mål.

Fra 2018 til 2023 var man igen tilbage ved indvinding på stranden i Hirtshals og lastbiltransport til Lønstrup.

I 2024 blev fodringen udført som en stor strandfodring fra søsiden.

Udgifterne til vedligeholdelse af konstruktionerne, som afholdes af kommunen, har været beskedne. I 1986 blev to af bølgebryderne forlænget med ca. 10 m for at reducere indskæringen i to mellemrum. Ved samme lejlighed blev et par af bølgebryderne efterfyldt med 10-20 m³ brudsten. Herudover har det ikke været nødvendigt at gennemføre vedligeholdelse af konstruktionerne.

6 Status for kystudviklingen

Kystbeskyttelses anlægget fra 1982-83 samt den løbende kystfodring de efterfølgende år har bevirket, at strækningen har været stabil. Der har ikke været tilbagerykning af skrænten, og skråningsbeskyttelse, bølgebrydere og landingspladshøfder er intakte.

En analyse af Kystdirektoratets opmålinger på strækningen viser, at beliggenheden af kystlinjen har svinget en del gennem årene både syd og nord for landingspladsen. Syd for landingspladsen er kystlinjen rykket tilbage med 0,15 m/år i gennemsnit siden 1983, mens kystlinjen er rykket tilbage med 0,36 m/år nord for landingspladsen. Stranden er således blevet smallere på hele strækningen blandt andet fordi, fodringsmængden det meste af tiden har været i underkanten. Det er en udvikling, der medfører større bølgepåvirkninger på skråningsbeskyttelsen og risiko for underskæring.

Analysen viser også, at tilbageryknings hastigheden tiltager fra 4 til 10 m dybdekurven. At tilbagerykningen er mindst nærmest kystlinjen skyldes, at kystbeskyttelsen fastholder profilet inden for bølgebryderne. Der er således sket en betydelig profilforstejling i løbet af fællesaftaleperioden. Gennemsnitshældningen er ændret fra 1:111 til 1:86. Med et stejlere kystprofil kommer der mere bølgeenergi ind i den kystnære del af profilet. Det betyder, at erosionen og netto-langtransporten stiger og dermed fodringsbehovet.

Foto: Lønstrup, juni 2018. AdobeStock

Kystdirektoratet
Højbovej 1
7620 Lemvig
www.kyst.dk